

SRDCOVÁ DESÍTKA

Michaela Klevisová

Scarlett Wilková

Barbora Šťastná

Jana Poncarová

Lucie Šilhová

Jana Jašová

Miriam Blahová

Zdenka Hamerová

Klára Mandausová

Petra Klabouchová

motto

povídky

Srdcová desítka

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

**Michaela Klevisová, Zdenka Hamerová, Lucie Šilhová,
Jana Jašová, Barbora Šťastná, Petra Klabouchová,
Klára Mandausová, Jana Poncarová,
Scarlett Wilková, Miriam Blahová**
Srdcová desítka – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

SRDCOVÁ DESÍTKA

SRDCOVÁ DESÍTKA

motto

*Tabule kniha je jako bonboniéra Forresta Gumpa.
Předem netušíte, co vás čeká. Požádali jsme totiž naše
autorky, aby napsaly něco úplně jiného než svůj
obvyklý žánr. Povolili jsme jim volnou literární
jízdu. V ruce tak máte knížku, kde je všechno
možné. Bavte se dobře a berte to i jako příležitost
k seznámení, pokud některou z dam
ještě neznáte.*

Lenka Altrichterová,
šéfredaktorka nakladatelství Motto

KDE DOMOV MŮJ

Petra Klabouchová

Poprvé ji spatřil, když je tenkrát všechny nahnali do hostince a nechali spát jen tak na zemi. Ani slamníky tu první noc neměli. Prý jich bylo na tři tisíce. Do jejich zapadlé vesničky toho pozdního jara roku 1915 jich dorazily dvě stovky. Hotové pozdvižení! Italové. Nevěděl, kdo jsou, ale to slovo ho děsilo. A nejen jeho. I dospělí je pozorovali opatrně přes záclonky v oknech, na ulici se křížovali a zacpávali si nosy. Páchli na dálku. Nemytí, rozcuchaní, jako by spali na hnoji. A oni spali.

Přijeli v dobytčích vagónech. Tři dlouhé, nekonečné dny cesty do neznáma. Vlak nestavěl, jen tma, smrad a strachy vyvalené oči. Samé ženské, děcka a starci. Ostatní museli narukovat. Velká válka, jednou jí budou říkat světová, první světová, v jejich zemi začala ze dne

na den. A fronta šla přímo přes jejich horské údolí. Valle di Ledro. Do té chvíle zapadlý kousek ráje. Dali jim jediný den na to se vystěhovat, nechat domy odemčené, zvířata vypustit do kopců a s tím, co pobrali do rukou kromě hladových parchantů, dojít kilometry po horských cestách až do města, k vlaku.

A teď byli tady. Kde vlastně? Neměli tušení. Většina ženských sedících na podlaze hostince nikdy nebyla dál než na druhé straně rodného kopce, o nějakých Čechách jakživ neslyšely. Držely se v houfu jako vystrašené husy, drobot přitisknutou k sukním, modlily se a bědovaly. Slova toho podivného jazyka mu zněla, jako by zpívaly.

Chodili se na ně s klukama ze vsi tajně dívat přes zadní okno hospody. Dva dole nastavili hřbet a třetí na ně vylezl, aby viděl dovnitř. Tenkrát ji spatřil poprvé. Jemu bylo právě dvanáct, jí možná deset. Malé černé kuřátko, tmavé vlasy spleené špínou kolem dětské tváře, velké čokoládové oči červené od pláče. Usmál se na ni přes upatlané sklo, když se jejich pohledy střetly. Ona ne. Zvedla se z podlahy, v očích jí hrály plamínky zlosti z ponížení. Chodí je sem v jejich bídě sledovat jako zvířata v ohradě! Otevřela okno tak rychle, že nestihl ani pochopit, co se chystá, a vší silou do něj strčila. Zavrával, pustil se zdi a strhl i ostatní pod sebou. Najednou se všichni váleli po zemi, v bahně a slepičincích.

„Darebáci jedni! Takhle jsem vás vychoval? Nešťastný ženský chodíte špízlovat?“ ozval se najednou hlas pana řídícího, když se ve tmě pod oknem snažili rukama očistit z krátkých kalhot nalepenou slámu. A plesk!

Pohlavek, až mu v čelisti zatrnulo. A plesk! Ještě jeden z druhé strany. Každému po dvou, aby se nehádali. Tak přesně od té chvíle to malý černý kuře nenáviděl.

„Měli tu zůstat jen pár dní.“

„Dva tejdny jste říkali, nanejvýš dva tejdny.“

„Cikáni černý, jabka nám to krade ze zahrad.“

„To čekáte, až přijde zima? Jako by už teď nebyl hlad.“

Tak nadávaly český ženský ve frontě na mouku. Nestáčila předtím, natož teď. Válka vyhladověla celou zem, chlapské ruce začínaly chybět, málo se urodilo, málo se sklídilo. Stejně ale nakonec každá z nich schválně koupila o trochu míň, aby se pytlíček mouky dostal i na ty na konci řady. Na italský mámy. Protože ženský tu sice vždycky měly hubu proříznutou, lokty nabroušený, na ty svoje mužský se pramálo spoléhaly, život je naučil. Ale srdce měly měkký, jen ho rozdrobit. Jak ty český sukně, tak ty italský. Nakonec našly společnou řeč, i když slovům nerozuměly.

Na zimu jim je rozdělili po staveních. Však bylo dost místa. I zdejší mužský museli do války, otcové, synové, bratři. Postele a místa u stolu zela prázdnotou. Prý jenom do jara, ale tomu už dávno nikdo nevěřil. I jeho táta narukoval, zprávy z fronty byly zlý, lepší neposlouchat. A tak to černý kuře najednou spalo u zdi jejich světnice, jen na délku jedné ruky od jeho postele. Mia. Tak se jmenovala. To slůvko znamená *moje*. Přišlo mu to jako nejhloupější jméno na světě. Jmenovat se Moje a nebýt ničí.

První noc nechala jeho máma na stole zapálenou svíčku, aby se ta malá v novém nebála. On a Mia, naproti sobě, oči vši silou otevřené dlouho do noci, kdo by je první zavřel, ten prohrál. Světlo skomírajícího plamínku jim tančilo po zakaboněných tvářích, dva úhlavní nepřátelé. Na život a na smrt. Jejich tátové tam někde v horách bojovali jeden proti druhému, oni dva vedli svoji nesmiřitelnou válku pohledů. Nejdřív byly jejich dětské oči plné zloby, *ty za tu válku můžeš, jen ty a tvůj lid, kvůli tobě je hlad*. Jak ale knot svíčky dohoříval a plamínek marně bojoval s tmou, občas jim v očích probleskl obyčejný strach. Chuť chytnout se té hubené ruky čouhající zpod peřiny a čekat spolu, až se svět zas umoudří. Pak svíčka zhasla a ti dva usnuli. Vyhlásili příměří.

Přešly další měsíce, první rok, druhý. Čas letěl, válka pokračovala. Mia už dávno uměla česky, ale nejraději spolu stejně jenom mlčeli. Pod tátovou třešní na stráni. Mlčeli o její daleké vlasti, o domově, o tom kouzelném alpském jezeru tak modrém, že všechno zlé a těžké obarví do blankytné. Tak vzácném, že ho okolní vysoké hory svírají mezi sebou jako perlu v dlani. Prý umí mluvit i léčit. Jen mu musíš otevřít duši. A zout si boty. Protože ten, kdo chodí po oblázcích v zátocě v botách, k tomu jezero nikdy nepromluví. Jen starci mají v létě boty. A oni dva přece nikdy nezestárnou.

Čekávala na něj po škole pod třešní a pokaždé se rozčíleně mlátila rukama do stehů jako stará Italka, když dlouho nešel.

Pozdě! Vždycky pozdě! Pořád abych na tebe jenom čekala!

On ji naučil házet žabky a číst morseovku. Z kouřových signálů ohníčku, z tukaní na stromovou kůru. Aby si mohli povídat beze slov. A nikdo je u toho neslyšel.

— — /●●/●—

To znamená Mia.

Ukázal jí, jak najít na noční obloze Malou medvědicí. Tak, jak ho to kdysi učil táta.

Vidíš tu hvězdu tam? To je Polárka.

Takže když půjdu na druhou stranu, dojdu domů?

Mlčeli spolu i té noci, kdy ho máma marně hledala po celé vesnici. Tenkrát když přišlo psaní, že táta už se z vojny nevrátí. Nikdy. Jen Mia věděla, kde ho najít. Přitisknutého ke kmeni staré třešně. Studené kapky deště mu promáčely košili až na kost. Stékaly tomu chlapci, který dnes navždy přestal být klukem, po zimou promodralých rtech a mísily se s řekou slz.

Tati! Tatínku...

I tenkrát tam s ním seděla, ve tmě a té pálivé bolesti, co ani déšť neuhasil. Tiše, beze slov. A pak ho najednou na ty modré slané rty políbila.

To už Mia dávno nebyla černým kuřetem. Divoká, s horkou krví, jiná. Tolik jiná než ostatní holky ze vsi. Ty se mohly užárlit, hlavně Zorka poštmistrovic. Vždycky si na něj tajně myslela, do té doby jediná holka v partě.

Cikánka jedna černá! Vanilka! Hloupá Vanilka!

Tak na Miu pokřikovala, Zorka žárlivá, s těmi svými blondatými copy, vždy řádně spletenými. Vanilka.

Nakonec jí to jméno zůstalo. Tenkrát, o prvních Vánocích, přinesl pan řídící do školy krabičku vanilkových rohlíčků. Pro každého z nich jeden. Voněly jako... jako ráj. Mia nic takového nikdy neochutnala. Ona vlastně nikdy předtím ani nedostala žádný dárek. Její kraj byl ještě chudší než tyhle zapadlé české vesničky. A tak jenom s údivem otevřela pusu, kousla se předními zuby do spodního rtu a rozplakala se. Prostě jen tak. Štěstím. Vanilka...

A teď se blížily už čtvrté Vánoce. Tentokrát měl pro ni připravenou celou krabičku vanilkových rohlíčků, pořádně odležených. Máma mu je pro Miu schválně upekla z toho mála, co měli. Schovával je pod postelí, chtěl jí je dát po půlnoční mši. Ona mu darovala to jediné, co si s sebou přivezla. Drobný bílý oblézek, zamotaný v proužku z kůže. Opatrně mu ho pověsila na krk jako ten nejcennější drahokam.

Ten je z našeho jezera, víš. Vzala jsem si ho na rozloučenou. A teď bude tvůj. Ale ne napařád, jenom půjčený. Musíme ho jezeru jednou vrátit.

Toho rána byla vesnice najednou jiná. Tichá. Jako když někdo nečekaně umře. Válka, ta Velká válka prý skončila! Veselte se, lidičky! Máte mír! Italové pojedou domů! Italové pojedou domů... Nikdo se tenkrát neveselil. Smutek spolkl náves i stavení. Italové byli přece dávno doma tady. A teď už pro ně chystali vlak. Rychle, rychle, tak málo času na rozloučení, málo času na všechno. Běžel za posledním vagónem po peróně spolu s ostatními. Mastný prach nádraží se zvedal od desítek dusajících chlapeckých nohou, někdo mával, jiný křičel.

Utíkal, oči přilepené na okýnko s dívčí tváří. Volala. Ještě na něj něco volala, než někdo zatáhl okno a vlak mu navždy zmizel z očí.

Napíšu ti!

Sedl si na koleje, ještě byly horké. Jako její dlaně. Kolejnice vibrovaly rachotem vzdalujícího se vlaku. Cítil, jak v tom teplém železe tluče její jméno.

— — /••/•—

Mia

Najdu si tě, Vanilko. Já si tě najdu, slibuju. To už nekřičel. Dávno by ho neslyšela. To přísahal sám sobě. A v rukou svíral pomačkanou krabičku vanilkových rohlíčků, co jí už nestihl darovat.

Na její dopis čekal každý den. Roky. Možná celý život. Tolikrát sám smolil dlouhá psaní a pak marně postával u prázdné poštovní schránky. Neodpověděla. Nenapsala. Vlastně napsala, ale to se on nikdy nedozvěděl. Když tu ohmatanou obálku až z daleké Itálie poštmistrovic Zorka otvírala poprvé, byla v ní ještě malá dušička, dusivý pocit viny. Později si zvykla. S každým dalším dopisem, spáleným potají doma v kamnech, si byla jistá, že dělá tu jedinou správnou věc. Nemohla ho nechat jít, prostě nemohla. Jeho máma stárla, šest hladových krků v chalupě, táta se z války nevrátil a hospodářství potřebovalo chlapskou ruku. A časem i tu ženskou. Lepší snachu by si jeho máma nemohla přát. Na Zorku bylo vždy spolehnutí, práce se neštítla a v hlavě to měla, holka, srovnaný jako žádná jiná. Když po několika letech přišel dopis s fotografií Mii krásné jako filmová

hvězda, rozhodla se Zorka sama odepsat. Do prázdné obálky vložila jejich jedinou fotografii. Tu čerstvou, svatební. Olízla dopis, zalepila ho a s láskou si pohladila rostoucí bříško. *Svůj k svému, tak to má být. Ona si štěstí tou malou italskou cikánkou kazit nenechá.*

Myslel na ni často. Na to, co by bylo, kdyby... Kdyby měl tenkrát odvalu prásknout do stolu a jít si za svým vlastním štěstím. Nechat tady mámu a sestry v tom srabu samotné. Jak by asi mohl? Kvůli dětské první lásce, jednomu hloupému umanutí? Chudák táta by se v hrobě hanbou obracel.

Možná by se ji teď i vypravil hledat. Ale to by Zorce nemohl udělat. Přísahal v kostele před oltářem, a navíc to byla přece Vanilka, kdo tak snadno zapomněl. K tomu pak přišla další válka, už podruhé se zbláznil celý svět, už podruhé stály jejich domovy každý na jiné straně. Nějak to přežili. Aby je nakonec zavřeli na čtyři desetiletí za ostnaté dráty. O hospodářství přišli, za chalupu dostali byt ve městě, v panelovém domě, a místo tátova sadu dole pod okny stála jen řada pouličních lamp. Ale oni to zase nějak přežijí. Vždyť o tom ten jejich život byl. Ne o žití, ale o přežívání. Tvář toho bláznivého kluka zmizela, změnila se ve smutného muže a dřív, než si stačil všimnout, díval se na něj ze zrcadla neznámý stařec. Bílá hlava, záda shrbená věkem. *Stáří, kamaráde, už tě ohýbá, už tě táhne zpátky k zemi.*

Byl říjen, prvně namrzlo. Zorka už se na sídlišti po těch všudypřítomných betonových schodištích špatně ko-

lébala i normálně, jako husy, když jdou v houfu k vodě. A tenkrát uklouzla. Lehce to křuplo, úplně slabě, jako když v lese šlápneš na suchou větvičku modřínu. A bylo po všem. Ve špitálu už ji na nohy nepostavili, stará bába, horečka ji chytla za plíce, vysála z ní sílu.

Držel ji za ruku, když odcházela. Byl s ní až do konce. Stejně jako celý život. Prostě byl, hned vedle ní, krok za krokem, společně táhli ten těžký, vrchovatě naložený vozík osudu. Jak se na poctivýho chlapa sluší, jak kdy si v kostele přísahal. Nikdy ji nezahlavil. Zorku ne. Povzdechl si a vrásčitá ruka se lehce dotkla bílého oblázku v náprsní kapse košile. Už dávno mu nevisel na krku. Co by si o něm pomysleli, dědek jeden bláznivej, hraje si na mladýho kluka. Nosil ho na srdci. Možná aby mu ten kámen každý den připomínal, co se stalo s jeho vlastním srdcem.

Zorčiny rozpraskané rty se slabě zachvěly, snad mu ještě chtěla cosi říct. Něco, co si celý život netroufala. Už ale neměla sil a on jí jen zlehka položil prst na ústa. Jako kdysi v loukách za stavením, když tiše leželi ve voňavé letní trávě, zvědavýma dětskýma očima sledovali oblohu tam vysoko nahoře a občas jim některý z modrásků pohladil motýlími křídly tvář.

Pšššt.

Nebylo třeba. Teď, v téhle studené místnosti, kde zdi páchly dezinfekcí a umíráním, už nebylo třeba nic vysvětlovat. Pak Zorka vydechla naposledy a on jí zlehounce zatlačil oči.

Byla to láska? A k čemu by jim v tomhle šedivém světě asi byla? Tý se nenajíš. Ona mu byla dobrou ženou.

Dobrou mámou jejich dětem. Jeden pro druhého byli jako ta hůl, o kterou se opřeš, když se ti na krkolomné stezce podlamují nohy únavou. Láska... Láska, ta tě z té úzké cestičky spíš strhne dolů. Zamotá ti hlavu, stáhne tě až ke srázu. A ty padáš a myslíš si, že letíš. Padáš a věříš, že ti narostla křídla. Padáš a usmíváš se. Protože pro ten vítr ve vlasech, pro ten okamžik svobody, kdy jsi konečně volný jako pták, kdy tě netíží země ani myšlenky, pro ten stojí za to skočit po hlavě dolů ze skály a věřit, že těsně nad dnem propasti se spolu vy dva naučíte létat. Láska...

A najednou byl sám. Sám v jejich prázdném bytě plném vzpomínek, které už si nikdo jiný nepamatoval. A když na vzpomínání zůstaneš sám, jako by se nic z toho nikdy nestalo. Sám v šestipatrovém domě plném prázdných životů, ve městě plném prázdných pohledů. Vzduch čpěl spáleninou z komínů, svíral krk až k slzám a on v něm přesto občas cítil vanilku. Jen docela slabý, nepatrný závan odněkud z nekonečné dálky, z jiných časů, bože, tak moc jiných. Snad se mu to všechno jenom zdálo. Nic z toho nebylo doopravdy. Ani on, ani Mia, ani to všechno potom.

Pak přišel listopad. Ubrečené dny, mlhavé smutno za oknem. Po sklech tiše klouzaly slzy pozdního podzimu, dlouhé hodiny pozoroval jejich cestičky a odrazy vyhaslých barev v nich. Jedna kapka za druhou, další a další a další.

Co dokáže kapka za kapkou, slza za slzou, když trvá roky, desetiletí, celý jeden dlouhý život? Víc než by si kdy odvážil doufat.

Tenhle listopad byl nakonec jiný. K zemi nepadalo pouze listů z jilmů za domem. Padaly i zdi, ostnaté dráty a špinavé svědomí. Hroutilo se to, co mělo zůstat na věčné časy a nikdy jinak. Snad mu osud dával ještě jednu šanci. Maličkou, hloupoučkou, poslední. *Přece bys nevěřil, dědku jeden hloupej. Kde ji asi budeš hledat? Sotva vyjdeš kopec k Jednotě, nikdy jsi nebyl dál než u Krumlova. Na starý kolena se hnát někam do cizích krajů. Oni tam tak na tebe někde určitě čekají s otevřenou náručí, ty blázne bláznivej. A stejně to byla ona, kdo ti nenapsal, pamatuješ? Ona zapomněla. Ona tě už nechtěla. Tak koukej přestat blbnout, vem do kapsy okoralou páteční housku a jdi k řece dát labutím. To je tvoje místo, na víc už nemáš sílu.*

Jenže k čemu je nakonec potřeba větší síly? K zapomenutí, k zůstání? Nebo k odpuštění a naději? A tak si zajel do města nechat udělat průkazkovou fotografii. Do svého úplně prvního cestovního pasu v životě. Vnuk mu ten nápad dlouho rozmlouval, klepal si na čelo. *Dědo, vždyť ty neumíš cizím jazykem ani žblebtnout, copak ses dočista pomátl, co by tomu řekla chudák babička Zorka?* Ale nakonec ho i k tomu vlaku doprovodil a čekal na peróně, dokud mu starý pán za okýnkem nočního kupé nezmizel z dohledu.

Valle di Ledro. Tolikrát o tomhle údolí slyšel v dětství vyprávět od vystěhovalců. Stačilo vyslovit ta zpěvavá italská slůvka a všem se rozzářily oči jedinou nadějí. Že se tam budou moci jednou vrátit. Domů. A teď tu byl i on.

Stál naproti domku, ke kterému mu Mia stokrát popsal cestu. Od hřbitůvku na úpatí kopce dolů směrem k jezeru, na dlážděném náměstí kolem kašny s kamenným drakem doprava a ten dům se třemi schůdky před vchodem, tak tam... tam byla doma.

Starý hřbitov už nestál, stejně jako drak na kašně. A dům před ním neměl tři schody. Nic nebylo, jak mělo. Když se tenkrát vrátili z Čech domů, našli jenom zmar a rozvaliny. Válka jim vzala domy, vesničky byly vypálené, hřbitovní zdi rozstřílené, pole plná min. Většina chlapů se nikdy nevrátila z fronty, a tak nakonec po letech čekání na domov ženské v slzách znovu zabalily ten svůj uzlíček, popadly děti a šly. Někam, kamkoliv. Za kouskem chleba pro malé. Tady v kopcích nikdy nebyl lehký život a po Velké válce byl ještě těžší. Rozprchli se všemi směry, hladová poválečná země je spolkla a nevrátila. Navždy ztracení.

Ale on věděl, že Mia tehdy zůstala. Nikdy by neopustila své jezero. A na žlutě omítnutém domku nad náměstím visela ručně malovaná tabule. *Cukrárna U Vanilky*.

Když nejistě vstoupil do dveří, nad hlavou se mu rozezněl cinkot zvonečku. Dívka za pultem přestala skládat do řady křehké trubičky plněné vanilkovým krémem a zvedla k němu tvář. Mia! Stála tam před ním, černé vlasy rámuující jemný obličej, usměvavé čokoládové oči. Mohlo jí být kolem dvaceti, možná o pár let víc. Trvalo mu několik nekonečných vteřin, než se dokázal znovu nadechnout. Tak moc se jí podobala, až by skoro uvěřil...

Vytáhl z kapsy drobný bílý oblézek a roztřesenou vrásčitou rukou ho položil na pult cukrárny.

„Hledám. Já... z Čech. Hledám... tvoji... hledám moji... Miu.“

Dívka překvapeně pootevřela ústa a horními zuby lehce skousla dolní ret. Bože, zatrnulo mu až kdesi v morku kostí, jak dobře znal tohle gesto.

„*Mamma, vieni qua! Per favore, mamma! Veloce!*“

Propadl se v čase. Do hluboké hučící černé díry, která vcucla celý jeho život a najednou ho vyplivla tam u nich doma na stráni, pod tátovou třešní, v kalhotách těsně nad odřená kolena. Sám by už ta slova vyslovit neuměl, ale rozuměl jim do jednoho.

„Mami, poď sem! Prosím tě, mami! Rychle!“

Za pultem se zlehka zavlnil závěs, rázným pohybem se rozhrnul a odněkud zezadu se vynořila druhá Mia. Téhle bylo něco k šedesáti, sem tam nějaký šedivý vlas a kolem čokoládových očí drobné vějířky vrásek smíchu. V rukou držela tác s nadýchanými koblihami, ještě se z nich zlehka kouřilo. Koukla nechápavě na mladou Miu, pak na něj.

„Přejete si?“ rozezpíval se její hlas mezi zdmi maličké cukrárny.

Nedokázal odpovědět. Ani nemusel.

„Mami, to je asi on,“ ozvala se místo něj mladá Mia a kývla bradou k zarámovaným fotografiím na stěně. „Hledá babičku.“

Teprve teď si všiml černobílých zašlých obrázků v rámečcích. Celá jedna zeď jich byla plná. Nad pultem plným křehkého pečiva zasněženého vanilkovým

cukrem se ze stěny usmívaly léty vybledlé tváře z dávných časů. Tu školní z malotřídky poznal na první pohled. Mia a on v první řadě černobílých dětských tváří, velké oči a rty bez úsměvu, jak se na tu vele-vážnou chvíli tenkrát slušelo. A další fotografie, zvětšené střípky letících životů. Mia mladá a krásná, zasněný pohled něžné dívky pořízený ve fotografickém ateliéru, bůhví pro koho se tenkrát usmívala, takovou už ji on nepoznal. Nevěsta a mladý vojáček. V rohu černá stužka. Vdala se. A ovdověla. Ale ještě předtím, mezi dvěma rámečky s mladou dívkou a ženou v bílém, mezi slečnou Miou a paní Miou, visela jiná fotografie. Ta, co Vanilce kdysi zlomila srdce. Ta, kvůli které konečně dala své *ano* důstojníčkovi v uniformě. Jeho svatební fotografie. Zorka v ruce skromný věneček, on na krku bílý oblázek vázaný v kůži. Jako kopanec přímo do srdce. Najednou mu spousta věcí pomalu docházela.

„Vanilka, Mia, kde je?“

Té mladé dívce za pultem přejel přes tvář bolavý úsměv. „Babička už s námi bohužel není.“

Dál neslyšel. Jen ten Vanilčin korálkový dětský smích mu zněl v uších.

„Pozdě. Vždycky pozdě.“

Změkla mu kolena a srdce mu spadlo někam dolů, hluboko dolů. Zašátral prázdnotou kolem sebe, svět začal mizet. Někdo mu přistrčil židličku, čísi ruce podaly sklenici studené vody.

„Ale ne. Tak jsem to nemyslela. Není mrtvá. Babička už několik let nevnímá. Není tu s námi. Nemluví.

Stáří, víte. Prý demence. Je někde daleko ve svém vlastním světě.“

Chtěl ji vidět. Musel ji aspoň vidět, po tom všem. Pozdravit, říct, že nezapomněl. I když mu neodpoví, i když ho neuslyší.

Dovedli ho na její oblíbené místo. Vanilčinu tajnou zátoku, malou pláž pokrytou bílými oblázky, kam ji každé ráno doprovázela pečovatelka.

„Sem chodívala celý život. Každý den. Víte, ona s tím svým jezerem dřív i mluvila. Svěřovala se mu. Radila se. A čekala, až jí odpoví. Prý měli svůj tajný jazyk. A i teď ji sem vozíme, jenom tady je znovu klidná. Spokojená, skoro jako by se aspoň očima usmívala. Možná spolu s těmi vlnkami opravdu mluví, kdo ví,“ pokrčila rameny Miina vnučka a kývla hlavou ke klikací se stezce mezi hustými borovicemi.

Když rozhrnul poslední větve plné jehličí, otevřely se před ním brány modrého ráje. Tam dole mezi srázy se leskla hladina jezera tak blankytného, že mu svou krásou skoro zastavilo jeho okoralé srdce. Dál už šel sám. Starý, kulhavý muž. Boty mu nejistě klouzaly po bílých oblázcích, kamínky skřípaly pod jeho podrážkami jako rozladěné housle. Zastavil se. Nasál do plic jezerní vůni. A pak se zul. Nejdřív levou botu, pak pravou. Šlo to ztěžka, stáří je hrozná nemoc a lék na něj není. Pomalu znovu narovnal bolavá záda, opatrně udělal další krok. Oblázky mu pohladily chodidla, cítil jejich chladivý povrch. Už neskřípaly, teď mu pod prsty na nohou zpívaly zapomenutou písničku dětství.

Seděla tam. Na nízké lavičce ve stínu borovice s nahými kořeny, které sahaly až do křišťálové vody jezera. I její nohy byly nahé. Bosé. Občas je pohladila některá z vlnek, co vyběhla z jezera až příliš daleko do zátoky. Ani se neotočila. Jako by ji svět kolem už dávno nezažímal. Anebo moc dobře věděla, komu patří ty bosé kroky.

„Mio,“ odvážil se nakonec. Tiše, zlehka, jako by tu křehkou jezerní vílu mohl zranit i hlasem. „Vanilko.“

Stařenka se nepohnula. Neodpověděla. Ani se na něj nepodívala. Jen modravý odraz oblohy ve vodách jezera, nic jiného pro ni neexistovalo.

„Vanilko. To jsem já,“ stáhlo se mu hrdlo a hlas byl míň než šepem. Ticho. Jenom drobné vlnky pravidelně narážely na oblázkovou pláž, šuměly mezi mokkými kamínky a stydlivě se vracely zpátky. Položil své boty k lavičce a opatrně si sedl vedle ní. Byla krásná a křehká jako to bílé krajkové jezerní pěny. Našel ji. Nakonec ji našel, splnil, co slíbil. A ona... ona se o tom nikdy nedozví.

„Vrátil jsem se, Vanilko.“

Slzy se mu draly do očí, a tak raději zaklonil bílou hlavu k nebi nad sebou, modrému tak, že i tu nejčernější díru v srdci obarví do blankytné. Ke štítům těch kopců, co mezi sebou schovávají kouzelné jezero, jako by držely v dlaních nejvzácnější ze všech perel. A začal vyprávět. O jednom malém klukovi, který zůstal sám na peróně s krabičkou vanilkových rohlíčků, o životě bez ní, o smutném osamělém starci, který nedokáže vrátit čas, i kdyby hrozně chtěl.